

2. Vývoz jednotlivých krajů České republiky a jeho zastoupení na celkovém vývozu České republiky

• *Diferencovaná dynamika vývozu jednotlivých krajů*

Celková hodnota vývozu České republiky byla v roce 2008 ovlivněna **značně diferencovaným vývojem vývozu jednotlivých krajů** (viz tabulka 1, příloha 1 a příloha 2, která uvádí údaje v EUR, a příloha 6). Ze čtrnácti krajů pouze čtyři kraje meziročně navýšily vývoz, a to v rozmezí od 1,4 % (kraj Ústecký) do 6,5 % (kraj Plzeňský). Vývoz kraje Jihomoravského zůstal zachován na úrovni roku 2007. U zbývajících devíti krajů se projevil meziroční pokles vývozu, který se pohyboval od 0,5 % (kraj Jihočeský) do 11,0 % (kraj Liberecký).

Tabulka 1 Změny vývozu jednotlivých krajů České republiky v roce 2008 proti roku 2007

Pořadí	NUTS 3 - kraje	Meziroční změny vývozu		Pořadí	NUTS 3 - kraje	Meziroční změny vývozu	
		v %	v mld. Kč			v %	v mld. Kč
1.	Plzeňský	6,5	14,2	8.	Zlínský	- 2,6	- 3,1
2.	Moravskoslezský	3,7	9,3	9.	Středočeský	- 4,2	- 21,0
3.	Olomoucký	2,2	2,1	10.	Královéhradecký	- 4,3	- 4,4
4.	Ústecký	1,4	2,2	11.	Karlovarský	- 5,7	- 3,1
5.	Jihomoravský	0,0	0,1	12.	Vysočina	- 5,9	- 6,2
6.	Jihočeský	- 0,5	- 0,5	13.	Hlavní město Praha	- 8,0	- 10,9
7.	Pardubický	- 1,5	- 2,8	14.	Liberecký	- 11,0	- 11,1

• *Rozčlenění krajů podle dynamiky vývozu*

V roce 2008 v porovnání s rokem 2007 zaznamenal

- největší relativní i absolutní růst vývoz kraje Plzeňského;
- mírný relativní a absolutní přírůstek vývoz tří krajů – Moravskoslezského, Olomouckého a Ústeckého;
- vývoz kraje Jihomoravského téměř stejnou hodnotu jako v roce 2007;
- vývoz zbývajících devíti krajů relativní pokles, který byl nejmírnější u kraje Jihočeského (0,5 %) a Zlínského (2,6 %) a nejvýraznější u kraje Libereckého (11,0 %) a kraje Hlavní město Praha (8,0 %);
- největší absolutní snížení vývoz kraje Středočeského (21,0 mld. Kč), dále pak vývoz kraje Libereckého (11,1 mld. Kč) a kraje Hlavní město Praha (10,9 mld. Kč).

• *Vliv vývozu jednotlivých krajů na hodnotu celkového vývozu České republiky*

Do meziročního poklesu celkového vývozu České republiky o 11,2 mld. Kč se na jedné straně promítl pokles vývozu devíti krajů v celkové hodnotě 63,1 mld. Kč a na druhé straně meziroční navýšení hodnoty vývozu čtyř, respektive pěti krajů celkově o 27,9 mld. Kč a hodnoty nezařazeného vývozu o 24,1 mld. Kč. Za sníženou hodnotou vývozu devíti krajů stojí především meziroční úbytek hodnoty vývozu tří krajů - Středočeského, který měl na uvedeném poklesu třetinový podíl, Libereckého s podílem téměř 18 % a Hlavní město Praha s podílem více jak 17 %. Celkový pokles hodnoty vývozu byl tlumen především meziročním navýšením hodnoty vývozu kraje Plzeňského (více než polovina z meziročního růstu vývozu čtyř, respektive pěti krajů) a již zmíněnou vyšší hodnotou nespecifikovaného vývozu.

• *Dlouhodobý vývoj vývozu jednotlivých krajů*

V roce 2008 v porovnání s rokem 2003, kdy začal být vývoz jednotlivých krajů České republiky publikován, zaznamenal největší relativní růst vývoz kraje Plzeňského, který se v uvedeném období zvýšil více než dvojnásobně. Vysoké relativní navýšení (téměř dvojnásobek) bylo dále zřejmé u vývozu kraje Hlavní město Praha, Moravskoslezského, ale i Středočeského. Zvýšení vývozu o více jak jedenapůlnásobek zaznamenal vývoz kraje Ústeckého, Zlínského, Pardubického a Jihomoravského. Nejnižší relativní přírůstek provázal vývoz kraje Královéhradeckého a Karlovarského. Největší absolutní navýšení hodnoty vývozu v uvedeném období vykázal kraj Středočeský, který dlouhodobě dosahuje nejvyšších ročních hodnot vývozu (např. v roce 2008 vykázal přibližně 9 krát vyšší hodnotu v porovnání s nejnižší hodnotou vývozu kraje Karlovarského) následovaný krajem Plzeňským a Moravskoslezským. Nejnižší absolutní navýšení hodnoty vývozu bylo zřejmé u dvou krajů – Karlovarského, který dlouhodobě docíluje nejnižších ročních hodnot vývozu, a Královéhradeckého.

Tabulka 2 Dlouhodobý vývoj vývozu jednotlivých krajů České republiky

NUTS 3 - kraje	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Změna 2008 proti 2003	2008/2003 index
	v mld. Kč							
Hlavní město Praha	64,6	93,7	107,2	128,3	137,0	126,1	61,6	195,4
Středočeský	254,8	342,5	377,1	417,8	496,5	475,6	220,8	186,6
Jihočeský	81,6	90,9	87,7	93,4	102,6	102,1	20,5	125,2
Plzeňský	106,8	142,9	147,3	175,2	219,1	233,3	126,5	218,4
Karlovarský	42,8	50,3	49,7	51,2	53,9	50,8	8,1	118,9
Ústecký	92,6	119,3	131,1	144,8	156,7	158,9	66,2	171,5
Liberecký	66,2	82,6	92,9	93,8	100,7	89,6	23,4	135,4
Královéhradecký	88,2	93,6	92,9	89,7	103,2	98,8	10,6	112,0
Pardubický	117,2	131,2	142,7	154,0	191,6	188,8	71,6	161,1
Vysočina	70,9	84,9	83,1	92,0	106,6	100,3	29,4	141,4
Jihomoravský	114,7	131,8	134,2	151,7	174,2	174,3	59,5	151,9
Olomoucký	65,5	79,7	77,8	83,1	94,6	96,8	31,3	147,8
Zlínský	72,1	89,7	94,3	103,3	120,7	117,6	45,5	163,0
Moravskoslezský	132,8	178,1	202,0	225,5	250,3	259,6	126,8	195,5
Celkový vývoz	1 370,9	1 722,7	1 868,6	2 144,6	2 479,2	2 468,1	1 097,1	180,0

- Postavení vývozu jednotlivých krajů na celkovém vývozu České republiky**

Nepříznivá dynamika vývozu převážně většiny (devíti) krajů v roce 2008 oproti roku 2007 negativně ovlivnila postavení vývozu těchto krajů na celkovém vývozu České republiky, respektive převážně vedla ke snížení podílu jejich vývozu na celkovém vývozu České republiky. Kraje (pět), které zaznamenaly meziroční nárůst, případně stagnaci vývozu, zastoupení na celkovém vývozu České republiky posílily (viz tabulka 3, příloha 1 příloha 8). Poměrně velké rozdíly v úloze vývozu jednotlivých krajů na celkovém vývozu České republiky v roce 2008 přetrvávaly.

Tabulka 3 Postavení vývozu jednotlivých krajů České republiky na celkovém vývozu České republiky v roce 2007 a 2008

Pořadí	NUTS 3 - kraje	2007	2008	Pořadí	NUTS 3 - kraje	2007	2008
		podíly v % ¹⁾				podíly v % ¹⁾	
1.	Středočeský	20,0	19,3	8.	Zlínský	4,9	4,8
2.	Moravskoslezský	10,1	10,5	9.	Vysočina	4,3	4,1
3.	Plzeňský	8,8	9,5	10.	Jihočeský	4,1	4,1
4.	Pardubický	7,7	7,7	11.	Královéhradecký	4,2	4,0
5.	Jihomoravský	7,0	7,1	12.	Olomoucký	3,8	3,9
6.	Ústecký	6,3	6,4	13.	Liberecký	4,1	3,6
7.	Hlavní město Praha	5,5	5,1	14.	Karlovarský	2,2	2,1

¹⁾ Celkový vývoz České republiky = 100.

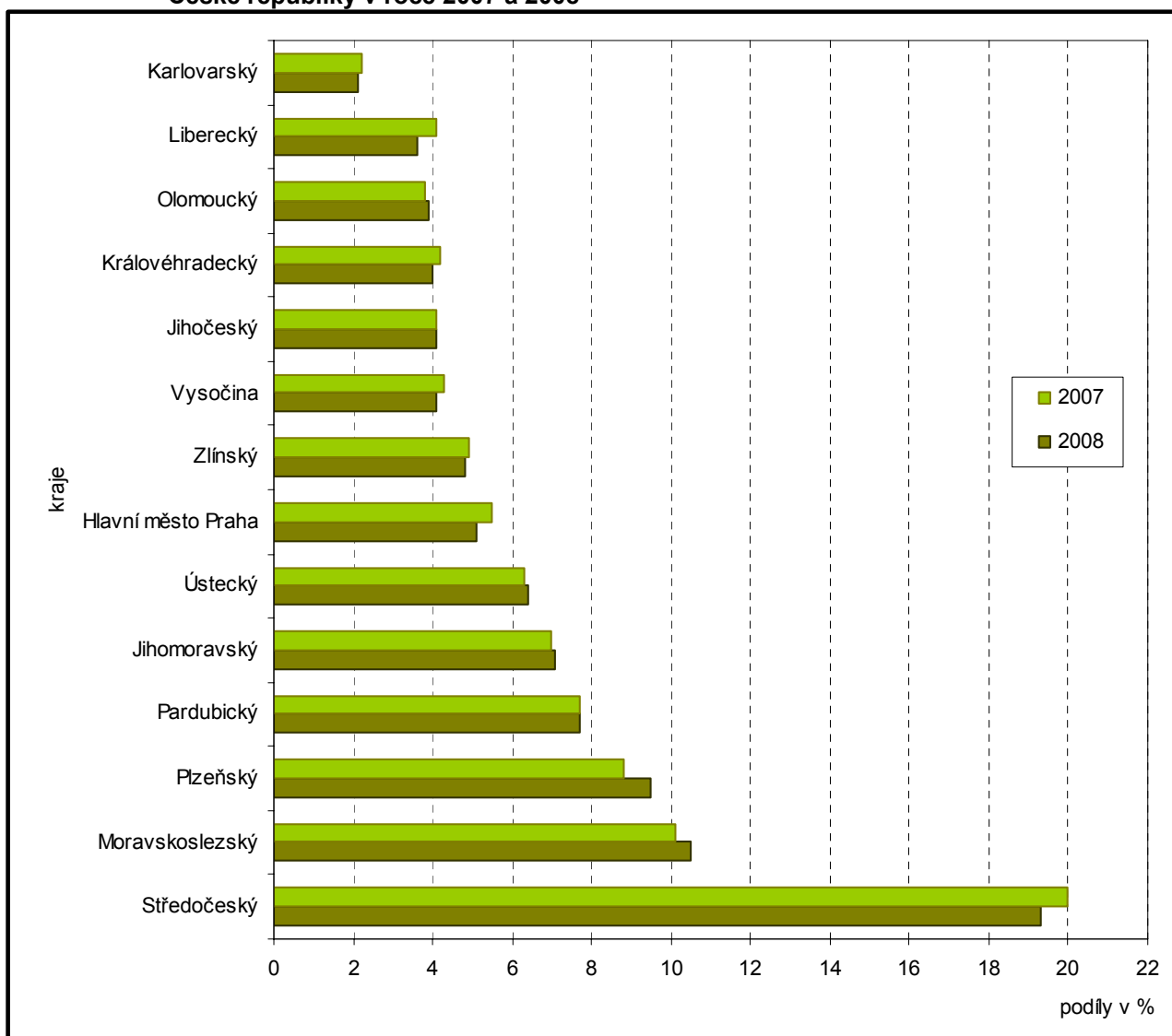
- Nejsilnější zastoupení vývozu Středočeského kraje na celkovém vývozu České republiky**

Největší podíl na celkovém vývozu České republiky si i v roce 2008 zachoval vývoz Středočeského kraje. Proti roku 2007 vývoz Středočeského kraje svoje dominantní postavení na celkovém českém vývozu ale oslabil o 0,7 p.b., jeho podíl tvořil necelou jednu pětinu. Nejsilnější pozice vývozu Středočeského kraje na celkovém českém vývozu je významně ovlivněna umístěním výroby dopravních prostředků (zejména produkce osobních automobilů a dílů a příslušenství k nim) v tomto kraji. Podíl vývozu silničních vozidel (SITC 78) na celkovém vývozu Středočeského kraje v roce 2008 proti roku 2007 klesl o 3,4 p.b. (z 50,7 % na 47,3 %). Z celkového českého vývozu silničních vozidel představoval vývoz silničních vozidel ze Středočeského kraje v roce 2008 57,9 % (61,0 % v roce 2007), z toho podíl vývozu osobních automobilů aj. vozidel pro dopravu osob (SITC 781) ze Středočeského kraje na celkovém vývozu osobních automobilů aj. vozidel pro dopravu osob činil 90,6 % (93,3 % v roce 2007) a podíl vývozu dílů a příslušenství motorových vozidel (SITC 784) na celkovém vývozu dílů a příslušenství motorových vozidel dosáhl 31,9 % (31,5 % v roce 2007). Vývoz osobních automobilů aj. vozidel pro dopravu osob (SITC 781) ze Středočeského kraje v roce 2008 meziročně klesl o 14,1 % (27,1 mld. Kč) a vývoz dílů a příslušenství motorových vozidel (SITC 784) meziročně vzrostl o 2,2 % (1,2 mld. Kč).

• **Druhá pozice vývozu Moravskoslezského kraje na celkovém vývozu České republiky**

Druhé nejvýznamnější postavení na celkovém vývozu České republiky, i když podstatně slabší oproti pozici vývozu Středočeského kraje, meziročně ale silnější o 0,4 p.b., **si udržel vývoz kraje Moravskoslezského**. Zastoupení vývozu tohoto kraje na celkovém vývozu České republiky je významně určováno těžbou uhlí a výrobou koksu, umístěním výrobních kapacit základních kovů, hutních a kovodělných výrobků a výrobou motorových vozidel, dílů a příslušenství motorových vozidel. O tom svědčí zastoupení vývozu řady položek z Moravskoslezského kraje na celkovém českém vývozu těchto položek. Např. v roce 2008 činil podíl vývozu uhlí z Moravskoslezského kraje na celkovém českém vývozu uhlí (SITC 321) 99,9 %, koksu, polokoksu (vč. dřevěného) z uhlí, rašeliny (SITC 325) 97,1 %, výrobků plochých válcovaných ze železa a oceli (SITC 673) 80,0 %, oceli, železa v ingotech aj. odlitcích (SITC 672) 75,3 %, tyčí, prutů, úhelníků, profilů apod. (SITC 676) 74,3 %, sloučenin s dusíkatou funkční skupinou (SITC 514) 70,1 % a rour, trubek, dutých profilů, železných a ocelových fitinek (SITC 679) 42,7 %.

Graf 2 Postavení vývozu jednotlivých krajů České republiky na celkovém vývozu České republiky v roce 2007 a 2008

- **Třetí pozice vývozu Plzeňského kraje na celkovém vývozu České republiky**

Třetí místo v celkovém vývozu České republiky připadlo, stejně jako v roce 2007, **kraji Plzeňskému**. Ten svoji pozici, jako jeden z mála krajů (pěti), na celkovém českém vývozu v roce 2008 meziročně posílil, a to nejvýrazněji (o 0,7 p.b.). Podíl Plzeňského kraje na celkovém vývozu České republiky zaostával v roce 2007 za druhým krajem Moravskoslezským o 1,3 p.b., v roce 2008 o 1,0 p.b.. Vývoz Plzeňského kraje měl v roce 2008 rozhodující podíl (65,8 %) na celkovém českém vývozu monitorů a projektorů; televizních přijímačů (SITC 761) a i největší podíl (75,1 %) na celkovém českém vývozu výpočetní techniky (SITC 751). Nejsilnější pozici (58,2 %) zaujímal vývoz z kraje Plzeňského i na celkovém českém vývozu výrobků optických (SITC 884) a převažující podíl (48,9%) měl na celkovém českém vývozu tiskovin (SITC 892).

- **Nejnižší podíl Karlovarského kraje na celkovém vývozu České republiky**

Zbývajících jedenáct krajů České republiky lze podle podílu jejich vývozu na celkovém vývozu České republiky v roce 2008 rozčlenit do pěti skupin, a to kraje s podílem

- 7,1 % a 7,7 % (kraj Jihomoravský a Pardubický);
- 5,1 % a 6,4 % (kraj Hlavní město Praha a Ústecký);
- 4,1 %, 4,1 % a 4,8 % (kraj Jihočeský, Vysočina a Zlínský);
- 3,6 %, 3,9 % a 4,0 % (kraj Liberecký, Olomoucký a Královéhradecký);
- 2,1 % (kraj Karlovarský).

Zastoupení vývozu Karlovarského kraje na celkovém vývozu České republiky je ze všech krajů dlouhodobě nejnižší, což souvisí s umístěním malého počtu průmyslových výrobních kapacit v tomto kraji a se silnějším zaměřením tohoto kraje na sektor služeb. V roce 2008 nepříznivě působily i dopady začínající světové hospodářské krize, které se projevily mj. ve sklářském a keramickém průmyslu, který měl poměrně silné zastoupení v průmyslové výrobě Karlovarského kraje. Např. na celkovém českém vývozu zboží hrnčířského (SITC 666) se vývoz těchto výrobků z kraje Karlovarského v roce 2008 podílel 70,3 %.

- **Změny v postavení vývozu jednotlivých krajů na celkovém vývozu České republiky**

Postavení na celkovém vývozu České republiky si z uvedených čtrnácti krajů v roce 2008 meziročně posílilo pouze pět krajů – vyjma zmíněného kraje Plzeňského a Moravskoslezského to byl kraj Jihomoravský, Ústecký a Olomoucký. Pozici na celkovém českém vývozu si na úrovni roku 2007 udržel v roce 2008 jen vývoz kraje Pardubického a Jihočeského. U vývozu převažujícího počtu krajů se však v roce 2008 proti roku 2007 projevilo oslabení zastoupení na celkovém vývozu České republiky – kromě již zmíněného kraje Středočeského, také u krajů Libereckého, Hlavní město Praha, Královéhradeckého, Vysočina, Zlínského a Karlovarského (viz graf 2).